

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Št. 6.

Ljubljana, dné 1. junija 1900.

VIII. tečaj.

Srebrn je golk, a zlat je — molk!

Mala blebetavka kar ne more molčati! Takó so se večkrat jezili mati o Liziki. In res je bila mala Lizika prava pravcata klepetulja! Če je kdo posetil njene stariše, če je njen mali bratec dobil „brezovega olja“, če so njeni sestre kupili novo krilo, če so mati po nesreči ubili skledo v kuhinji: — to vse je morala Lizika takoj izblekniti. Takoj so morali zvedeti o tem vsi, ki so prišli z njo v dotiko. Stariši so jo večkrat kaznovali zaradi njene blebetavosti. Mati so ji bili nekoč celó z ruto zamašili usta, da je bilo veliko smeha v hiši. Vkljub vsemu temu se Lizika ni poboljšala. Če so ji mati zapretili, da ji novič zamašijo usta, se je Lizika še smejala rekoč: „E, kajpada! Še takega „obliža“ mi treba v usta!“ O, da Lizika ni imela te grde navade, koliko žalosti bi bila odvrnila od dobrih starišev!

Lizikin oče je bil posestnik. Nekoč je bil izkupil precej denarja, ter ga shranil v novo pisalno mizo.

To je Lizika videla, približala se očetu ter dejala: „Oče, oče, vi imate pa res mnogo denarja!“ — „A zaslužil sem si ga tudi trdó, ljuba moja hčerka!“ odvrne oče. „Tisoč potnih srag se drži tega denarja! Rabil ga bom, da si nabavim živeža, da nam ne bode treba stradati. Vesela bodi tudi ti, da imam tak zaklad; zakaj s tem denarjem kupim tudi tebi novo obleko, ko pojdeš letos k sv. birmi. In tudi „Angeljčka“ ti naročim, ako bodeš pridna.“

Oče in mati sta šla na to na polje delat; Lizika pa je stopila k sosedi, k Barbi, ki je imela gostilno. Barba je bila vselej prav vesela Lizike ter je rada poslušala gostobesedno deklico.

Komaj je Lizika prisedla k Barbi, že je začela: „Veste li nekaj novega, mati Barba? Moj oče so si kupili pisalno mizo. Jejmene, kako je lepa! Stoji poleg tistega okna, pod katerim raste hruška. Danes so oče shranili v mizo celo pest denarja. Potem so mizo zaklenili. Toda precej so se morali truditi s ključem; zdi se, da ne zapira prav dobro.“

„Tako? tako?“ odgovori gostilničarka. „Pazite le, da vam kdo ne ukrade denarja!“

„Ah, pojte, pojte! Nam ne ukrade nihče ničesar! Mi puščamo vrata zmerom odprta. Oče in mati sta zdaj na polju in doma ni nikogar. Zaprla sta le sprednje duri; zadaj je dvorišče odprto, da grem lahko čez dvorišče v hišo.“

V tem, ko je Lizika takó govorila, je neki gost, ki je pri mizi pil četrť vina, prav pazljivo poslušal. Naglo izpije, plača in odide.

Lizika je ostala še celo uro pri Barbi, sosedi. Potem se napoti domov. Ko stopi v hišo, sliši materin — jok. Lizika teče v izbo, in kaj vidi tu? Oče in mati sta roke vila pred ulomljeno pisalno mizo! Tat se je bil prikradel v izbo, odprl pisalno mizo ter vzel ves denar. Izgubljeno je bilo torej plačilo za trdo delo očetovo, izgubljen denar, s katerim so si hoteli stariši omisliti živeža in obleke ter tudi Liziki napraviti veselje!

Lizika je odkritosrčno povedala, kaj je govorila pri sosedi Barbi, ko je bil omenjeni gost v gostilnici.

Laubach Krain

Lizikin oče se primejo za glavo ter srdito rekó: „Vidiš, kaj vse naredi blebetavi tvoj jezik! Veliko škodo si nam napravil, nespametni žlobudravi otrok!“

Lizika je sicer jokala, a kaj so pomagale njene solze? Ukradenega denarja le niso dobili več nazaj!

Janko Leban.

Moj prijatelj.

Gz sivih, nebo preprezajočih oblakov pada dež. Ob okno moje sobe bijejo drobne deževne kapljice in škrebetajo po njegovih šipah. Za hip obvisé na gladkem, vsled dežja s tanko, prozorno meglo pokritem steklu, nato se naglo odtrgajo, se združujejo in polzé prav po lahko v malih, tankih curkih po šipah navzdol.

Včasih zapiha veter in zaganja z vso silo dež v stran ... ob stene. Stare, z bledim, sivkastim mahom na raznih mestih porastene veje blizu moje sobe rastoče jablane se zibljejo, objemajo in vijejo. Njih podolgovati, zeleni, z drobnimi žilicami prepreženi listki trepečejo in, kedar potihne veter, se čuje, kako padajo na njih se obstregle deževne kaplje težko z lista na list in končno na tla.

Pri oknu stoječ gledam, kako se nabira v jarkih kraj slabih, razdrapanih, s prstjo in debelim kamenjem nasutih vaških potov rumenozamazana voda, se peni in se drvi v naročje pod vasjo tekočega, z vrbami, ločjem in lopaticami obrastenega potočka. Gledam male, zračne mehurčke, ki se zibljejo po tej kalni vodi in plovejo ž njo dalje, dokler se ne zadenejo ob kak kamenček ali bilko in se ne razpočijo.

Gledam in mislim o prvih letih mladosti, ko sva čeberala z Oskarjem v sličnem vremenu po obcestnih jarkih bosonoga z visoko čez koleno privihanimi hlačicami in globoko na glavo potisnjenimi klobučki, katerih krajci so bili odvihani, ne zmeneč se za mraz in dež, ki nama je vedno bolj premakal obleko in prodiral do kože, ko sva gradila iz blata in kamenja jeze,